

פניני הרמק

יו"ל ע"י "קהילת הרמה" בירושלים עיה"ק תובכ"א
שע"י יוצאי ישיבה הרמה דלונדון יצ"ר

בנשיאות עט"ר מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אליקים שלעזינגער שליט"א

מפניני רבינו:

ויקחו לי תרומה. (כה. ב.), ברבנו בחיי בסוף הקדמת הפרשה, ז"ל: וישכון כבוד ה' בהר סיני וכו' בנגלה, והוא במשכן בנסתר שנצטוינו לעשות בית מיוחד כדי שישכון בו בהסתר והתנדבו תרומה לעשות ממנה משכן, ע"כ, יש להסביר כוונתו כי אמנם מה שהוצרך לתרומות ונדבות להקמת משכן זה גם זה גופא מדרכי ההסתר.

וכן הוא כל ענין החזקת התורה בדורותינו הכל מגזירת ההסתר, כאילו התורה זקוקה לתרומות ההמון, אבל לעת"ל כשיתגלה מלכותו ית"ש ויורם קרן התורה לא יצטרכו לכל זה, ואז יבקשו בעלי כסף שיקחו מתרומותיהם אבל לא יקבלו מהם, והלואי והיו מתבוננים בזה הבעלי בתים ומנצלים האפשרות כל עוד שצריכים להם [ועי' גמ' שבת קנ"א ע"ב וברש"י שם], אבל מה נעשה ובעוה"ר גם בידיעה זו גבר ההסתר.

(מתוך ספר בית אב עה"ת ח"א)

פניני הפרשה:

וזאת התרומה אשר וגו'. (כה. ג.), כתב בפנים יפות: עיין בפירוש הרמב"ן שכתב בזה סוד נעלם ולפי פשוטו נראה לפי שאחז"ל דבכל נתינה המפורש בתורה כמו בפדיון הבן ובפדיון הקדש וכיוצא בהן אף דכתיב בהו כסף קי"ל ש"כ ככסף וכמו שהאריכו התוס' בריש קידושין (ב. ד"ה בפרוטה ובש"פ וכו'), ולפי שתרומת המשכן היה הציווי על אותן י"ג דברים המפורשים בכאן דוקא אותן הדברים עצמן ולא שיתנו ש"כ למכור ולקנות אותן הדברים כמו שאר נדבת בדק הבית כ"א כל אשר נמצא אתו זהב וכסף ממש ושאר הדברים

כדכתיב וכל אשר נמצא אתו עצי שיטים וגו' וכן בתרומת השקלים דכתיב בתחילת פר' כי תשא במחצית השקל דכתיב זה יתנו כל העובר כתיב בלשון זה למעט ש"כ וכן בזאת התרומה למעט ש"כ.

* * *

קול רבינו [מאמרי השקפה ומוסר]:

מאמר "יאה עניותא לישראל"

[מתוך ספר בית אב שיחות החדש - נאמר בשנת תשנ"ט לפ"ק, בשמחת שבע ברכות]

נקרא קדוש, והנזיר נקרא קדוש (במדבר ו. ה.), כיון שגדר עצמו מן היין, כן הוא ברמב"ן ואבע"ז שם, ונקרא נזר אלקיו על ראשו (שם פסוק ז).

וברמב"ם סוף הלכות שמיטה ויובל (פי"ג הי"ב) ששבת לוי לא זכו בתחילה בחלק ונחלה כיון שהם חיל ד', ושם בסופו (בהלכה יג) שכל אחד מבאי עולם שנדבה רוחו והבינו מדעו לעמוד לפני ד' וכו' הרי זה נתקדש קודש קדשים ויספיק לו הקב"ה וכו', הנה מדובר כאן שכ"א יכול להתנהג כשבת לוי ולא יהיה לו נחלה גשמית, ועי"ז זוכה להיות קדוש.

והוא ענין הנדבה שנתנדבו ישראל, שעיי"ז ויתרו על קנין ממון, אחד מעט ואחד יותר [נמדד בערך מצבו מה נחשב אצלו יותר], ובמדה זו היה מקום לקדושה והשראת השכינה לחול.

וכבר נתבאר בבית אב (על התורה) בפרשת שופטים בפ"י הפסוק לא יהיה לכהנים הלויים כל שבת לוי חלק ונחלה עם ישראל (יח. א.), שב' בחינות הן, הדברים ההכרחיים, ומה שצריך יותר מן המוכרח נקרא נחלה, והוא עצם התענוג שיש לו ממון.

ובבית הלוי (פרשת תולדות) שלא רצה יצחק ליתן ליעקב ברכת הגשמיות, אלא שעשיו יתן לו המוכרח, אבל רבקה אמרה שלא יתכן ע"י עשיו, אלא נעשו ביעקב גופא ב' בחינות,

מאת כל איש אשר ידכנו לכו וגו'. (כה. ב.), ומזה נעשה המשכן - ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכו, ואיך גרמה הנדבה להשראת שכינה, וכמו שדרשו ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר (עי' שמות רבה לג, ח), שעל ידי זה זכו ישראל ע"י נדבתם שתשרה שכינה ביניהם, ובודאי זה הגורם, כי כלום לא יכול הקב"ה להוריד משכן מן השמים.

[ואולי לכן ירדו אבני החושן מן השמים (תרגום ירושלמי לו. כז.), להורות כי לא לגוף הבנין הוצרך ליקח נדבות, אלא שהיה נצרך לצורך השראת השכינה ביניהם].

ואולי אפשר לומר בזה הרגשה חדשה - ואולי זה מכוון להאמת - דהנה נאמר במרע"ה בסנה של נעליך מעל רגליך, לשון רבים, ואילו אצל יהושע נאמר של נעליך (יהושע ה. טו.), ומפרש בנפש החיים (שער א פ"ה בהגה) בשם השל"ה כי הגוף הוא בחינת נעל של הנשמה, והוא עור האדם, והנעלים הם לגוף נעל של עור בהמה, ומרע"ה הוצרך להתעלות בב' הבחינות להשראת השכינה ועי"ז נתעלה ונתקדש למקום המקודש, ויהושע היה סגי בחינת חליצת נעל עור בהמה עיי"ש, נמצא שבשיעור ההתרחקות מן הגשמיות זכה לקדושה.

והוא בכלל אומרם ז"ל (עי' רש"י ויקרא יט. ב.) כל מקום שאתה מוצא גדר עריות אתה מוצא קדושה. ואמרו (תענית דף יא.) שהיושב בתענית

ונשמה יתירה פי' רש"י (ביצה דף טז. ד"ה נשמה) שמרחיבה דעת של אדם למאכל ולמשתה, פי' שבקדושת השבת ניתנת לאדם דעת יתירה ויכול לסבול קצת יותר גשמיות בלי שימשך אחריו, אבל במוצש"ק הביאו הספרים (או"ח סי' ש) שיכין שולחן עם מאכלים, אבל סגי שיאכל כזית, והוא בחינת ימי החול, וחיי עולם של עצם לזו נהנה רק מסעודה כזו.

וכן מצינו בדוד המלך, שאסף נדבות לבית המקדש, אע"פ שודאי היה די לעשרו לבנות הבית, אבל הוצרך שיהא ישראל קדושים להשראת השכינה והוא ע"י שהם לבד ינדבו לביהמ"ק [ואב לזה מה שנדבו הנשים הצובאות (ע"י רש"י לקמן לת. ח.), והבין].

והוא שצריך לדעת שמי שרוצה להתעלות בתורה, בן הכולל, שלא יצטער במה שפרנסתו מצומצמת, כי כן מוכרח להיות, שתחול עליו קדושת התורה, והיא גאותו ומעלתו, ואשרי מי שזוכה לכך!

וכמו שאמרו חז"ל במדרש ויקרא לענין קרבנו של עני שע"י קרבן של עני שמביא רק עוף נתקבלה קרבן הבהמה של העשיר. ואכן כן גדלו רוב גדולי ישראל (זולת אלו שעשו כרבי, וכן זכו האבות הקדושים כמו שביארנו במקומו).

המחזיקים והלומדים, והלומדים חיל ד', ולהם אין נחלה בעצמם, והוא מוכרח - הזהרו בכני עניים שמהם תצא תורה (נדרים דף פא.).

ובגמרא חגיגה (דף ט:): "יאה עניותא ליהודאי כי ברזא סומקא לסוסיא חיורא", ופי' **המהרש"א** (בד"ה כוורדא) כי סוס הלבן המקושט בכסף וזהב היא יפה, אבל הכסף וזהב הוא היופי, אבל הקב"ה רוצה שעצם הסוס יהיה נאה והוא עצמו יהיה התפארת, ע"כ יאה רק ברזא סומקא שאינו חשוב כלום [ופי' בזה את דברי הפסוק (שיר השירים א. ט.) "לסוסתי ברכבי פרעה דימיתך רעיתי", כי סוסי פרעה בים לא היה להם כסף וזהב, שהכל כבר השאילו לישראל (וצ"ל לפי"ז כי ביזת הים הוא כמש"כ הזוהר, שהיא המדרגה של ראתה שפחה על הים וכו')].

ואמנם מצינו מגדולי ישראל - כמו רבי - שהיו להם עושר, אבל לא נהנו מזה, והוא היה נחשב להם לתענוג, והעיקר כמש"כ **הר"א בן הרמב"ם בספר המספיק** שלא תהיה נפש האדם תלוי בכסף וזהב, ולא לשאוף ליותר מן המוכרח [אבל המוכרח צריך להיות כמובן]. והוא שביקש יעקב אבינו לחם לאכול ובגד ללבוש (בראשית כח. כ.), דהיינו לחם רק לצורך אכילה ובגד לצורך לבישה ולא לשם עשירות יותר מן ההכרח.

וכמש"כ **החובות הלכות** (שער חשבון הנפש פ"ג, החשבון הכ"ה) כי העוה"ז והעוה"ב הם צרות זו לזו, וכמש"כ הרמב"ם (פ"ג ת"ת ה"ו) כי מי שרוצה להרבות כסף וזהב אינו זוכה לחכמה.

* * *

מפניני דיומא – חודש אדר:

במגילת אסתר (ג. ז.): הפיל פור הוא הגורל, ובפירוש הגר"א [ע"ד הפשט]: "פי" אמר פור לידע שמשום כך נקרא פורים ע"ש הפור אבל אין אנו יודעין מה זה הוא הפור לכן אמר הוא הגורל וקרא פורים ע"ש הפור לפי שזה הוא עיקר הנס שהוא הפיל פור גורל לפי המזלות באיזה יום יוכל לנצוח אותה ונפל על י"ג אדר **אלא** שהקב"ה הפך את המזלות ומשדד את המעוכות וז"ש כי הפור נהפך לפורים וזהו נס גדול מאוד".

מזלא טבא

ברכת מזל טוב לבבית לידידנו החשוב, הבחור המצויין, מופלג בתורה ויראת שמים ובמידות טובות, ורבים נהנים ממנו עצה ותושיע, ממית עצמו באהלה של תורה, מעמודי התווך דקהלתינו הק'.

כמר אברהם בנימין שלעזינגער נ"י

בן ידידנו, הגאון הגדול רבי שמואל שליט"א, ראש הישיבה דישי"ג "תורה תמימה" נ.י., ונכדו חביבו דמרן רבינו ראש הישיבה שליט"א

לרגל בואו בברית הארוסין בשעטומ"צ עב"ג הכלה החשובה בת הגאון רבי לייבל ראנד שליט"א, גאב"ד וראה"כ ד'כולל אברכים' בפאראקוועי יצ"ו

ויה"ר שיהא הזיווג עולה יפה יפה לתפארת אבותיו הק', ויזכה לבנות בית נאמן בישראל, עם אושר ועושר ונחת לעולמי עד, אמן